

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — 8 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополуни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслани» під ч. І. п. Домбровського (Хорунжини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані видні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подати і приватні допесеня по 30 с. від стрічки.

Аліянти „Галічанін-а“.

Коли не раз дають ся чути між польскою суспільністю голоси нарікання на галицько-польську прасу, то певно з найбільшою справедливою можемо піднести закиди против тих складників польських редакцій, які заповнюють рубрику «Z Rusi», «Echa ruskie», «Rusini między sobą» і т. д.

В сих статях нема, вже не казати про крихітку прихильности, але навіть просто людської справедливости супротив прояв руского життя. Они виволікають особисті та довірочні справи в руских кругах і товариствах, або перекручують факти і їх значіння. А при тім всім знаменне є, що інформації сих статей оперті звичайно на «Галічанін-а».

Так оно стало ся і в найновішій справі про американську схизму. Дотичну статю з «Свободи» ми навели були ще дня 27. мин. місяця і ніхто нізвідки не робив нам закиду неактовности. Бо зовсім зрозуміло, що дневник, який стоїть на сторожі добра Церкви і народа не може вести струсової політики та удавати сліпого перед небезпечністю, але мусить виволічи всяке лихо на дневне світло, щоби звернути увагу на єго небезпечність.

Доперва коли «Галічанін» замістив свої ложні та безпідставні напасти, польська праса «поіформувала ся» що до схизми і гайда разом з «Галічаніном» нападати на руско-український народний табір. Добре, що найшла ся нагода, щоби «знищити» п. Барвіньського, ідентифікуючи єго з «Русланом», а при тім ще «присолити» і Романчуковича, роблячи єго відповідальним за «Діло».

Що більше, «Dziennik polski», сконстатувавши на премісах «Галічаніна» істнєванє нового руского клича «схизма», чинить відповідальним за се руске духовенство (!) і дивує ся «будь-що-будь сею знаменною річю, що клич до сеї церковної революції (?) загремів як-раз в хвилі, коли о. митрополит Шентницький вибрав ся в подорож на полудне. Се другий раз приключує ся — каже «Dziennik» — що духовний представитель Руси не є присутним в дисцеції як-раз тоді, коли замосьть ся на поважний переворот в суспільности (!).

От, якого чорта вималювали на стіні! Ми вже у вчерашній статі повторили з повною свідомістю відповідальности за кожде слово наш короткий коментар до статі «Свободи», бо з нею стає очевидний наш тодішний намір звернути увагу на небезпечність, яка грозить нашій католицькій церкві в Америці. Усунути сю небезпечність можна і треба, коли французські єпископи в Америці перестануть інтересувати ся справами рускої церкви, а їх місце займуть свої, рускі єпископи. Кандидатів не бракло би. В Бразилії міг би заняти таке становище знаменитий організатор, Василянн о. Кизима, в північній Америці один з найбільше заслужених тамошних священників. Креованє єпископів, про яке вже добивали ся свого часу рускі послы,

повинно би стати питанєм найблизших місцидів, щоби опісля не було запізно. Креованє візитаторів, як о. Полянський, людий, що не мають майже ніякої власти, не поправить сумного стану. А страта для католицької Церкви може бути дуже а дуже діймаюча. Цілюю нашого органу є між иньшим оборона прав руско-католицької Церкви. Від сего обовязку не відступимо ані на хвилю і сей обовязок та любов і привязанє до нашої Церкви веліло нам звернути увагу на події між американськими Русинами на поли церковнім.

Так належало би розуміти наведенє нами критичної статі «Свободи». Але перфідія «Галічанін а», а за ним злоба «Dziennik-a» сконструювали натомість якийсь немов заговор між руско-народною прасою а митрополитом задля завєденя схизми в Галичині! Нинішня-ж «Gazeta Narodowa» доносить з видимим ядоволенєм, що польська праса відіграла ролю гусий на католицьким Капітолю, бо під вражінєм єї опінії «Руслан» і «Діло» цофують ся в справі схизми на цілій лінії. — Що до нас, заявляємо ще раз, що не маємо з чим цофати ся, бо замість девочийного пацькани над наслідками американського зіпсутя та безвір'я, підносимо категоричне жаданє задля усунєня кривд нашого обряда та перевєденя організації рускої церкви в Америці.

Гусяча роля остала ся вправді уділом польської праси в сій справі, але без Капітолю. Польська праса вилізла на вавилонський «столи» галічанінових брїхонь і звідтам вчинила непотрібний гамір перед видуманою небезпечністю. Коли для неї така роля москвофільського аліянта пригідна та любя, то не нашим обовязком звертати увагу на єї смішність і пониженє. Натомість ми постараємо ся виказати закулісові пружини, які надають такої енергії в побороюваню нашого органу авторам «Ech ruskich», «Ze sfer ruskich», «Z Rusi» і т. ин.

Наше міщанство а школи виділові і промислові.

(Ковець).

Застановім ся лишень над тим, як ми є звязані, що всі наші артикули живности, котрих продуцентами ще яски-що все є доси наш нарід, одержуємо лише через перекупців жидів, що всі товари до виробу, лишень з малими вїтками, дістаємо через них, що значна часть реальности по містах зістає в їх руках, що декотрі роди промислу вже перейшли, а другі переходять в руки їх, що остала ся нам лишень ріля і то сильно поділена і задовжена, та замізерований хлібороб по селах а по містах передміщаннє рільник, денний зарібник і вповні від торговельників жидів зависимий ремісник, а між інтелігенцією веде ся вже і нині на декотрих полях сильна конкуренція, — то в виду такого стану річий, хіба засліплений чоловік відважить ся дальше заперечувати другому приваляжнєму прав, аби дальше знеслювати ся в взаємній борбі на другого але і на свою власну, видиму загубу.

Не вороги ми жидів і не антисеміти, але

бачимо наглядно недолю свого народу, бачимо єго безмежну зависимість на поли торговлі і промислу, а розсліджуючи причину, бажали би знайти пораду.

З попереднього бачили ми, що першою причиною упадку міщанства було вирванє їм з рук торговлі сирими плодами, що служать їм до виробів, тож було би вказанє вирвати їх з безмежної зависимости торговельників. Се не зможуть вділати єдиниці, але спільними силами, веденєм акції в сїм напрямі удаєт ся може перевести сполуку ремісників в поодиноких містах, а на підставі уділів та при помочи умних провідників закладати склени. Почин повинен вийти від тих міст і месточок, де до нині заховали ся роди промислу, котрими більна скількість мешканців якоїсь місцевости займає ся і де бодай традиція давнішого промислу цілком не упала. В других містах, де вже є товариства ремісничі, (їх ділом повинно бути освідомлюванє ся і діланє в сїм напрямі) повставали спількові склени і склади, упали, але не удача не повинна ше заколибати довіря до сего так живненого питаня.

Рівночасно у міщанства нашого потреба розбуджуваня духа торговельного і промислового, в чім повинні би віддати важну услугу школи виділові і промислові-фахові.

В других краях, де міщанство є нині сильне, де єго головним занятєм промисл і торговля, де суть численні фабрики, там школи виділові устроєні після давнішого звїрця заповнені є силами міщан, а по їх укінченю не глядають удержаня в писарці, але ідуть до фабрики, варстату або склену. А нас подібню уладжені школи і позабуджувані цирими людьми, прихильними піднесеню стану середного, мусли упасти посеред неприяних обставин, цілковитого занєваду стану середного і затрати зміслу практичного. Молодїж сїх шкіл не знаходила приміщеня і глядала єго при столиках писарів, край же не спроміг ся на заложенє сїти шкіл промислових ріжкого рода, де би ся молодїж з своїм приготованєм теоретичним могла виробити ся на добрих промисловців і торговельників. Школи виділові давнішого крою упали, але всі відчували потребу ширшого знаня і підготованя для стану середного. Повстала нова школа виділова о відміннім влянї наук, більше практичним, що крім теоретичного знаня і науки рисунків має і напрям практичний в науці зручности, однак она яко витіріє свїжий не є довершена в своїй організації.

В більних містах, де вище стоїть промисл, де є християнські торговлі або школи промислові, там ученики сїх шкіл можуть по укінченю найти приміщенє і будуть добрим матеріалом до піднесеня стану середного, в менших же містах і нині ученики єї рідко ідуть до промислу або торговлі. Школи єї однак могли би як-раз через доповненє організації в напрямі практичним, через полученє їх в курсах торговельними і школами промисловими піднести стан середний.

Віримо в се, що як довго не получат ся з сими школами курсів торговельних, як довго не позабудить ся при них шкіл промислових ріжкого рода, відповідно до місцевих обставин, так довго не будуть они могли виповнити свого заданя у нас в Галичині. Бачимо, що мусимо виробити у наших міщан духа торговельного, аби позволи, але постійно став занимати ся торго-

Погром Англіїців.

влею, набрав відваги до него, бо щож лекшого як вироблене відповідних фахових сил учительських і заведене торговельних курсів при існуючих вже школах виділових.

Коли би з таких курсів одержали ми вишколених торговельників до крамниць сільських і менших склепарів по місточках і містах, то вже хосен був би значний, а з малого повстає і більше. Не думаємо однак, аби всі школи виділові получитьи лишень з курсами торговельними, але доконечною є річю получитьи їх з школами фаховими, заводовими. Майже всі школи промислові в нашім краю так державні як і краєві то недавній витвір, однак діяльність їх є значна і поступ видний. Сіть їх в порівнянню до шкіл середніх, котрих все менше потреба, є дуже мала. Цілі плахти нашого краю не мають школи заводової, тож робота в сім напрямі, поміжене їх так до числа як і різнородности є конечна. Получене їх з школами виділовими піднесло би їх видатність під кождим зглядом. Школи єї діставали би материял підготований, добірвійший, тож і вигляд міг би бути добрий. Особливо по таких містах і місточках повинні они бути, де ще і нині заховав ся стан міщанський, де промисл є в занепаді, а колісь цвив, а не там, де населене займає ся виключно рільництвом і де духа торговельного і промислового треба би доперва будити, виробляти. Тож уважаємо постанову, що лишень по містах повітових має бути школа виділова або фахова за невідповідну, бо часто буває, що як раз в меншім сусіднім місті неповідом є ще стан міщанський і займає ся якимсь родом промислу, підчас коли в місті повітовім промислу і торговлі не було, а населене переважно рільниче.

Не думаємо знов, щоби хлібороби не могли, або не мали віддавати синів своїх до торговлі або промислу. Ні! Коли би сіть шкіл таких була густійша в нашім краю, тож нетілько міщани але і сільске населене з них більше користати могло би, ніж се оно днесь діє ся.

Нарід наш не може лишитись лишень при одній рілі, або в стані урядничім шукати удержання, але безусловно мусять стреміти до витворення стану середного торговельників і промисловців а річю свідомих людей стреміти до улекшеня їм сеї дороги будьто в сей спосіб, як ми тут висказали, або другого, яку узнають за відповідну, але акція в сій справі мусить ся зачати. Робота в сім напрямі не повинна бути доривочна, але обдумана і обговорена; л свій погляд висказати, аби викликати дискусію, котра-б могла довести до позитивної роботи.

Рівнож і в популярних видавництвах уважаю за річ конечну посвячене одної або двох бодай книжочок річно, призначених і відповідно написаних для міщанства, котрі-б могли дати їм образ життя-буття міщан в других краях, а у нас, і змістом своїм будили їх з просона

З поля війни в полудневій Африці надійшла сензаційна вість про нову, світлу побіду Бурів над англійскою армією. Після дотеперішних довесень Кітшенера, Бурів вже не повинно би було бути на лици землі, бо в депешах до Лондону Англіїці більше вистріляли і забрали до неволі, чим Бурів взагалі було. І тепер сей сам Кітшенер мусів вислати ось яку звістку до Лондону:

Преторія 8. марця. На жаль мушу зі смутком донести, що Бурі взяли до неволі Метуена. Він машерував з 900 їздцями, 300 піхотинцями і 4 гарматами з Вінбурга до Ліденбурга. Наміряв 8-го стрінутись з Гренфеллом, який веде 1300 кінвиці. О год 3-тій над раном були коло Фребом. Зараз після зорі заатакували Бурі з кількох сторін. Повстала паніка. Війско розбігло ся. Майор Паріо згромадив довкола себе 40 людей і утворив з возів табор, який Бурі таки небавом здобули. Метуена раненого взяли до неволі і він находить ся в таборі Бурів. Бачили Метуена в посідне як полонника. Близших подробиць нема.

Підчас відчитуваня в палаті громад депеш Кітшенера, серед ірландских послів дали ся чути оплески. На се з міністерских лав відповіджено окликами: фуй! В палаті лордів, по відчитаню сеї депеші про соромний погром, заняв слово лорд Робертс та висказав співчуте для Метуена. Робертс здержав ся з всякою критикою, аж до близших вістий, на кого спаде вина нещастя. Лорд Спенсер прилучив ся до виводів Робертса. Сельсбері висказує переконане, що генерал Метуен вчинив все, що до него належало, та годить ся також на замітку, що треба вижидати докладнійших вістий про подію.

Урядово подають англійські страти на 41 убитих, 77 ранених і 201 полонених. Бруксельський дневник Petit bleu в депеші з Лондону подає число англійских страт підчас погрому Метуена на 1000 осіб.

Також приватні телеграми доносять до Лондону про розбиті і повелене колюми генерала Метуена. Англіїців окружено з трех сторін і по короткій а кровавій борбі розбито в пух і майже четвертину разом з генералом Метуеном забрав до неволі. Довесене генерала Кітшенера викликало в Лондоні величезне і дуже пригноблююче вражінє. Такого сильного потрясеня не памятають від початку бурської війни. Підносять ся голоси, щоби відкликати ген. Кітшенера з поля війни.

Державна рада.

Вчерашнє засіданє зачало ся о год 3½ пополудни. По відповіді міністра просвіти Гартля на інтерпеляцію пос. Зайца що-до поступованя віденьської міської ради при іменованю учите-

лів підпирив пос. Кльофач своє нагле внесене що-до

Мальтретованя жовнірів.

Бесідник наводить случай жовніра Мілера в Празі, якого, мимо окалічіня через побої, держать півтретя року в касарні, аби ніхто єго не побачив. Закидує міністрови краввої оборони, що він боронить жовнірські жостокости і не має пошанованя для парламенту, збуваючи єго недостаточними відповідями або мовчанкою.

Міністер краввої оборони гр. Вельзергаймб не бачить причини занимати ся ширше случаем Мілера, бо се добре звісне міністерству війни. Сей Мілер є під зглядом фізичним зовсім нормальний, але зачав виявляти нехить до військової служби. Зразу удавав дурноватого, відтак казав, що єго все болить, потім зачав тримати ся криво, хотай лікарі, занаркотизувавши єго, пересвідчили ся, що се удане. Стверджено під присягою, що оповіданя Мілера про знущаня є неправдиві; відсидів місяць тяжкого арешту, але впрочім ніхто єго не бив, а тепер уживають єго в кошарах до легкой послуги.

Після повторної промови пос. Кльофача віис п. Хоц поіменне голосоване, в яким палата відкинула наглість внесєня серед голосних протестів Чехів.

З черги приступлено до дальшої подрібної дискусії над бюджетом над позицією

водні дороги.

Пос. Стоян предложив бажаня Моравії що-до регуляції рік і будови каналів.

Пос. Хамец робить пропозицію, щоби правительство віддало державні дороги в Галичині краввому виділові до удержуваня за лучну суму 2,270.000 кор., які правительство призначило на сю ціль. Через се полішив би ся лихий, теперішний стан сих доріг. Бесідник виказує, що стараня правительства коло доріг в Галичині остають багато позаду за змаганями краввого виділу і жадає, щоби правительство в порозуміню з дотичними чинниками видало для Галичини такий дороговий закон, який обовязує в Тароло і Передарулянії.

Відтак промовляли ш. Графінгер і Барле, після чого перервано дискусію.

Пос. Брайтер в формі запитаня пригадає свою давнійшу інтерпеляцію в справі безробітня у Львові. Бесідник вказує на брак праці, на депутацию робітників до намісника, на вчерашні збори робітників у Львові і остерігає правительство, щоби не легковажило сего руху, бо готов на півночи повстати новий Триєст для президента кабінету. Президент палати перериває бесідникови, щоби ограничив ся на поставлене питаня. Пос. Брайтер запитує гр. Фетера чи попросить президента міністрів, щоби відповів на єго запит. Президент палати прирікає се і на тім замикає засіданє о год 7. вечером.

Слідуюче нині о год 10. рано нині.

ОЛЕКСА КУЗЬМА.

ТРУДНА КАРИЄРА.

Турович подавав з нетаєвою гордістю дневникам руку, так чув ся нині з ними спорідненим, а навіть від декотрих висівим. Приставши до Побігущого, що мав докторат філософії, розпочав з ним розмову на тему нашої літературної творчости. В очах гуртка вчених та редакторів пробивалось наглядно співчуте для Туровича, коли він виявив кілька своїх поглядів, але то йому ніщо не шкодило, навіть тоді, коли дехто почав собі з него глузувати.

— Мої панове — говорив Турович — жарти на бік, але з вами таки сумно.

— Що ви кажете?

— Ось перший примір. Обходимо аж 100-літній ювілей відродженя нашої літератури, а тимчасом сю цілу літературу можна забрати на звичайний, навіть не драбинястий віз.

Професор української мови Кучера обурив ся і вишов з каварні. На його місце усів др. Побігущий і нахилив ся з великим заінтересованем до Туровича.

— Дивіть, дивіть, від вас можна багато цікавого довідати ся.

— Чи ви сего не відчуваете — тягнув Турович, удаючи, що нічого не чує — чи вас то не болить, що у вас нема доси ні одної повісти в двох томах. Річ ясна, наші письменники за мало взорують ся на чужих авторах і не мають того розмаху фантазії, яка обняла-б ширші горизонти та сотворила щось епохального...

Повів очима по слухачах, побоюючись нового глузуваня. Сам помітив, що загнав ся в незнані сторони, бо про українську літературу знав ледво п'яте через десяте.

Побігущий усміхнув ся.

— І на кім би то нам взорувати ся, щоби сотворити щось епохального?

— На кім всі народи взорують ся.

— Ну, приміром... назвіть нам таку епохальну повість.

Турович вдивив ся в широкі уста Побігущого, в його зухвалі очі і махнув рукою, неначе-б жадане сеї людини було що найменше імпертиненцією. Рівночасно свідомість, що не може пригадати собі заголовка взагалі якої-небудь повісти, дразнила його неприємно і виводила з рівноваги.

— Але прецінь, на чім то ми маємо взорувати ся?

В тій хвили Турович пригадав собі, як то одна панночка на вечерку в «Народнім Домі» пописувала ся перед ним своїм читанем в західних літературах і одушевляла ся особливо одною повістю.

Відповів з триумфом:

— А хочби така «Бліда графиня».

Ціле товариство вибухло голосним реготом. Турович чув, що його огортало страшне обуренє і думав над тим, як би то його найрізкіше обьявити.

— Добродію — сказав тимчасом Побігущий — а знаєте ви бодай, хто є автором того епохального романа?

— Е, мої панове — обрушив ся вкінці Турович — я не школяр, щоби дав ся кому-небудь катехизувати.

Всі зареготали ся ще голоснійше і забрали ся до відходу. Лише Масляницький сидів задуманий на своїм місці і бавив ся ложечкою, обертаючи нею млинка в порожній філіжанці.

Турович зненавидів в тій хвили всіх людей, що мають до діла з часонисями, і назвав їх в душі нікчемними писаками. Один Масляницький видав ся йому симпатичнійшим і перед ним постановив показати свою рартість.

— Пане редактор, маю до вас діло.

— Яке?

Пора відновити передплату!

НОВИНИ.

— **Календар.** В рeredу: гр.-кат. Прокопія; рим.-кат. Григорія. — В четвер: гр.-кат. Василя іспов., Нестора; рим.-кат. Кристини.

— **ВПреоєв Митрополит Шептицький** повернувся з Відня до Львова і під его проводом почнуть ся нині в духовній семінарії реколекції для духовенства. Отже, як видно, ВПр. Митрополит не поїхав на полудне, як сего бояв ся «Dziennik polski».

— **3 Товариства ім. Котляревського** у Львові. Засідане Виділу буде в середу дня 12. с. м. о 7½ год. вечером в льокалі тов. «Руська Бесіда».

— **Ще кілька слів про духовно шкільні справи.** В справі дописи уміщеної в ч. 40. «Руслана» дістаємо, ще деякі фактичні поясненя, з яких виходить, що ві автор легкомудро прийняв невірні інформації від других, або лише задля особистого ворогованя виступив протав крил. Білинського, котрому докоряє, що він чув про школу, як ще до неї ходив, *в шкільних справах зовсім не обаножалений, що не був катехитом ані жвильни* і т. п. Тимчасом з фактичного поясненя, яке ми одержали показує ся, що крил. Білинський крім богословських має 5 курсів філософічних з кількома (тоді було лише 3 роки філософії), був катехитом при двох 4-класових школах в Миколаєві (коло Дроговижа) і в Бучачі, а потім довгий час в душпастирстві на селі, де також учив релігії в народних школах, отже зовсім не потребує і не засягає рад о. Лепкого. Дальше є фактом, відомий цілій консисторії, що на засіданях той-ж, справи шкільні реферує о. Лепкий, а не о. Білинський, і що *ті справи по вислужано референта о. Лепкого рiшав сам митрополит.*

Є се також неправдою, мон би крил. Білинський не приймав катехитів або святичеників, бо кожного приймає в різних порах, коли лише є дома і жадного святиченика не каже питати о назвіско.

Вкінці крил. Білинський має бути тому винен, що справа св. Патронів шкільних, почата після міння дописувателя бл. п. о. Тороньским у послідні дні его жатя -- забвигла ся, коли тимчасом, після актів консисторських, справу ту в імени всіх 3 Ординариятів рішив тутешній Ординарият ще під днем 29. червня 1895. і під тою датою а ч. 5.760 відійшла звітам відозва в тій справі до Ради шк. краєвої, а референтом тої справи був не о. Тороньский, но о. Лепкий. Пришес же о практиках релігійних видані Рад шк. кр. під днем 24. лютого 1896, отже ще за жатя о. Тороньского, і тойже іще кілька літ потім жив, а о. Тороньский був вже в р. 1895. членом Ради шк. кр., полежа *вскорі* по смерті о. Ільницького (котрий номер 15. цвітня 1895. р.) зівстав заіменованій членом Ради шк., отже міг допилювати, щоби жадане Ординариятів було уважене і щоби припис святикованя св. Патрова шкільного в спосіб Ординариятів вказаний був уміщений межі приписами о практиках релігійних; але темер тої справи жаден Ординарият не порушав, тому і не практикувала ся.

Отсі факти нехай послужать доказом, що

— А вже-ж літературне.
— Не маю часу, не маю часу — говорив редактор швидко і вигнувши шию в каблук, зачав шукати за пилівдром. — У мене темер праці по вуха. А впрочім заплачть коняк, то буду міг вам служити, але лишень пару хвилин.

Кельнер привіс дві чарки коняку, а Турович виняв зза пазухи аркуш записаного паперу і положив перед Масляницкого.

— Що се?

— То моя новеля. Звольте прочитати початок і оєудити, чи надає ся до друку.

Турович говорив поважно і з глибоким почутем свого авторского достоїнства.

Не минуло кілька хвилин, як Масляницкий пробіг очима все те, над чим Турович стратив цілий вечер, мовчки зложив папір в осьмеро, вложив його до верхньої кишені Туровича і пустился до дверей.

— Як жеж мій твір? — питав Турович здивований.

— Лико!

— Але-ж стривайте, пане редактор, скажіть щось більше! Кельнер, коняк!

Масляницкий випорожнив принесену чарку, усів на крислі і промовив бундючно:

— Ви, пане, маєте одну велику хибу — кепську мову.

дописуватель в ч. 40. «Руслана» не послугував предметовою, а лише особистим ворогованем.

— **Папський ювілей в Станиславові.** Ряд заповіджених в Станиславові ювілейних торжеств в честь Великого Папи, розпочав минулої неділі тамошний дівочий інститут під зарядом Сестер Васильянок. Раю відбула ся в домовій каплиці Інституту торжественна Служба Божа з відовідною наукою, суїлікацією та многолітством в честь Папи. Вечером того самого дня продукували ся інститутки перед визначною рускою публікою музикально-вокальними творами виключно своїми силами. На вечері промовляв о. Лигвинович і о. мітрат Фацевич.

— **Вечерниці в Тернополі.** Виділ Кружка жіночого Філії руского Товариства педагогічного в Тернополі устроює в неділю дня 16. в. с. т. марця с. р. в коньтатах «Руської Бесіди» *вечерниці*, подучені з відчитом, продукціями сьвіну «Тернопільського Бояна», грої на фортепьяні, терпетом на смичкових інструментах і иньшими продукціями. Вступ від особи 30 сот. Початок о 8. год. вечером. На сі вечерниці запрошує всю напу місцеву і доокличну інтелігенцію — *Виді.*

— **Мара „гайдамачини“** в редакції «Dziennik-a polsk-ogo». Оноді відбуло ся у Відні віче польських студентів, на якім ухвалено висказати симпатію польским гімназиястам в Седльці за їх протест проти викладу релігії в російській мові. В другій резолюції, якої не ухвалено за для ріжниць поглядів вічевиків, порушено справу сїчневих демонстрацій у Львові проти Прусаків. — «Dziennik polski» нотуючи згалку про се віче, помішав горох з капустою і пише, що студент Білинський порушив «styczniowe awantury ruskie na uniwersytecie lwowskim».

— **Загальні збори Товариства «Сільський Господар в Олеську»** відбудуть ся в Олеську дня 18. марця ві вторник 1902 р. о год. ½ 11 перед полуднем в сали будинку шкільного з такою програмою: Отворене зборів; 1. справоздане Виділу з дотеперішної діяльності Товариства, і то: а) справоздане секретаря; б) справоздане касиєра; 2. виклад Ви. В. Короля: «як управляти бараболой?»; 3. виклад Ва. о. А. Глодзінського: «як сущити оводчї і як виробляти оводчї вина?»; 4. зміна декотрих постанов (§§) дотеперішного статута Товариства; 5. вибір нового Виділу (з 8 членів і 4 заступників Товариства); 6. внесеня членів. — Описля вильосує ся і то виключно поміж селян і мішан членів Товариства деякі предмети. Від Виділу Товариства «Сільський Господар в Олеську»: о. Т. Дугкевич, предсідатель Товариства.

— **Pluralis majestaticus** 3 Перемишля одержуємо запрошенє на концерт «в честь Ювіляра» о. пралата Павла Степаняча Контуровича Матковського, з нагоди его 50-літної годовицині сьвященства. На запрошеню підписані о. крил. Івань Войтовичь, др. Кар. Черлончакевичь і др. Николай Антоневичь за «Русско-народний Общества в Перемишлѣ», котрих, як загально звісно, є в Перемишлї всього *одно*. Але перемиські москвофіли дивлять ся на своє «общество» «Союз» через призмат подвійно долячяч сьвітло, так як їх орган «Галічанін» підчас сесесії в львівського університету замість пиятьдесятки «русско-народної маладьожки» начислив єї десять разів більше, а «українцев» виказав всього кількадесят.

— **Віче в справі безробітїя** відбуло ся вчера в сали театру розмаїгосьці у Львові при уча-

сти около 500 робітників. Головний референт о. Желяшкевич представив сумну долю робітників у Львові, остаючих від давна без роботи. Вину сего стану поносять підриємці і будівничі, бо не йдуть рука в руку з робітниками і не стремлять до реформи теперішного ладу. Дальше референт жалував ся на бюрократичну господарку властей державних і автономічних. Вкінці вівзав робітників до організації, бо бесідник бачить лише в сильній організації поліпшенє нинішного стану. По вім промовляв по руски п. Вітик і змалував нужду, яка панує нині межі безробітими. В дальшій бесіді критикував відносини і діяльність польского Кола і властей та поставив кілька резолюцій, які збори привяли одноголосо. Резолюції жадають заснованя бюр праці, скликаня анкети в справі безробітїя, безпроводочного піднятя будови залїзниць і т. ин. — По замкненю віча робітники вийшли громадно на улицю Ягайлоньску. Коли доходили до ул. 3. мая, заступив їм дорогу кордон поліції, а від повзутського города надїхав відділ гузарів. Твипи робітників розійшли ся спокійно.

— **Наша побіда!** «Gazeta kołomyjska» нотує факт, який вказує, що лише витревалости, а побіда по нашій стороні. Ся часонсь пише: Зі звши сто учеників, вписаних до I класи перед 8 роками в польській гімназії, зголосило ся сего року до іспиту зрілости двадцять і кількох, а в двадцять і двох учеників, що вписали ся 8 літ тому до I кл. рускої гімназії, зголосило ся до матури вісімнадцять.

— **Американські Русини** в Оліфанті в сліпці зі Словаками і Поляками вибрали 3 Русинів до міського уряду і одного Словака. Мейфільдські Русини вибрали також кількох своїх урядників. Русини з Стуртборн, Ман. (Канада) вибрали 4 своїх людей на радних громадских.

— **Штудерний магістрат.** В місті Ярославі намножило ся тільки жебраків і волоцюгів, що годі було від них обігнати ся. Нараз межі жебраками розійшла ся вість, що в магістраті дають кождому жебракови по короні. Річ ясна, що жебраки хмарою обступили магістрат і по черві входили до середини. Але там замість дати їм по короні, перепитано кождого, звідки є родом, а в додатку ще кождого зревідовано. При деяких найдено значнійші квоти, а при однім книжочку щадничої каси. З понад сотки жебраків, ласих на корону, лише чотири належали до громади Ярослав. Всіх иньших другого дня шупасом вислано до родимого місця на загальне вдоволенє ярославского населєня.

— **Пташки в клітці.** Від давного часу тернопільські купці замітили, що на залізничім двірці пропадають їм товари а головно збіже. Не було вагона, де би злодій не лишив по собі сліду. Жандармерия довго слідила за злодіями і вкінці нійшла їх на передмістїю. Доси увязнено трех молодих волоцюгів. Імовірно злодій стояли в змові з яким робітником стаційним.

— **Нора гри в Монте Карльо** що року упадає. Курс акцій зменшив ся в остатних літах, а вину сего приписують Англіїцям, котрі помудрили і менше заглядають до Монака.

— **На фонд наших академиків** зібрала американьска «Свобода» 583 дол. 70 цент. (2.626.65 К).

— **До милостивих сердець** звертає ся о поміч убога, старна жєнщина, мати 5 малолітних дітей, якої муж пєздібний до праці задля тяжкої недуги. Ласкаві датки приймає наша Адміністрація з зазначенєм «для М. М.»

Посмертна оповідка.

— **О. Йосиф Лопатинський**, парох в Дєлнї, крїялошанин і заступник маршалка повітової ради, упокоїв ся дня 11. с. м. в 57. році жатя, а в 32. році сьвященства. В. в. п!

Телеграми.

Відень, 11. марця. Цсар прийняв вчера превиидента кабинету д ра Кербера на приватній аудієнції.

Відень, 11. марця. Wiener Morgen Zeitung поносять з Будапешту, що архикнязь Франц Фердинанд підчас свого побуту в Петербурзі вручив цєреви запрошенє від цїсаря Франц Йосифа до відвідин у Відні.

Відень, 11. марця. Цсар іменував соймового посла д ра Вінк. Івчєвича маршалком дальматиньского сойму, а п. Кулісїча его заступником.

Краків, 11. марця. «Czas» доносить, що в Варшаві увязнено полковника Грімма за зраду стану. Грімм мав вже від 10 літ продавати Німцям тайні документи щодо оборони і мобілізацій. — *И. п. п. п. п. п. в Відні до Сзасу*

— Мову?
— Так. А потім стиль ваш...
— Але-ж ви лише перекинули оком і на мій стиль зовсім не придивляли ся!
— В тім, бачите, діла моя штука. Коли до моєї редакції прийде яка допись, особляво з провінції, то я по першім речєню пізнаю, чи статя написана добре, чи кепсько: і не читаючи дальше, шлю її в друкарню, або кидаю в кіш. В тім, як кажу, моя штука редагованя. Я незрівняний під тим зглядом.

— А впрочім — тягнув редактор далі, коли уражений Турович не відзивав ся — у мене лише поезия має в літературі рачію і то поезия епічна. Ви читали мою послідну поему? Кажу вам, деякі наші критики з Коцюбинчиків не мають чутя до поетичних творів. Аби котрий зволів твою працю прочитати, мусиш належати до їх фракції, прихильної-ж згадки удостоїть ся від них лише той, хто узнає їх за неомильний оракул. Хе, хе, хе! Де у них понятє о правдивій поезії? Не хотять мене узнати, обійде ся! Мої твори вийдуть небавом на мові Поляків, Чехів, Німців, бо ті справді розуміють ся на правдивій штуці красній.

(Дальше буде).

доносить, що Грімма розстрілено дня 7. с. м. на варшавській цитаделі.

Брукселя, 11. марця. Бурекі полководці заявили, що аж тоді зложуть оруже, як Англія zapewнить обом республікам цілковиту незалежність.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

Рахунок Товариства взаємного кредиту «Дністер» у Львові, стоваришени зареєстрованого з обмеженою порукою, за місяць січень і лютий 1902.

I. Стан довжний:

1. Удїли членів	81.209 кор. 53 сот.
2. Фонд резервовий	8.782 " 22 "
3. Спеціальна резерва страг	1.111 " 59 "
4. Вкладки щадничі:	
а) стан на початку січня	900.213 к. 53 с.
б) вложило в січні і лютім	146.341 к. 79 с.
разом	1,046.555 к. 32 с.

в) винято в січні і лютім	64.752 к. 39 с.
Позістає з кінцем лютого	981.802 кор. 93 сот.
5. Сальдо побраних процентів	20.680 " 65 "
6. Непіднята дивіденда за рік 1897, 1898, 1899 і 1900	3.311 " 12 "
7. Кошти спору	622 " 49 "
8. На рахунку ріжних сторін	316 " 33 "
9. Кредит банковий (в Банку кравім)	10 000 " — "
10. Зиск за р. 1901.	8.699 " 33 "
Сума	1,116.486 кор. 19 сот.

II. Стан чинний:

1. Позички уділені на скрипти і векслі:	
а) стан на початку січня	869.345 к. 04 с.
б) уділено в січні і лютім	43.790 к. — с.
разом	913.135 к. 04 с.
в) сплачено	

в січні і лютім	28.203 к. 27 с.
Стан з кінцем лютого	884.931 кор. 77 сот.
2. Готівка в касі з 28. лют. 1902	397 " 53 "
3. Цінні папери фонду резервового	8.587 " — "
4. Цінні папери інші	78.185 " — "
5. В щадничі почтовій (оборот чековий)	48.411 " 04 "
6. В інших товар. і банках	87.421 " 22 "
7. Рахунок біжучий з Тов. обезп. «Дністер»	6.000 " — "
8. Рахунок ріжних сторін	40 " 60 "
9. Сальдо коштів адміністрації	2.512 " 03 "
Сума	1,116.486 кор. 19 сот.

Членів прибуло 56 з 58 удїлами, убуло 58, остає з кінцем лютого всіх членів 2004 з 2091 декларованими удїлами в сумі корон 104.550.

Стопа процентова від вкладок 4%, від позичок уділюваних з провізиею на кошти адміністрації 6 1/2%.

Львів 11. марця 1902.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Снішна.
Нова величава і сензаційна програма!
від 1. до 15. марця 1902.

При співучасті військової музики 24. п. п.

1) **5 The five Juggling Johnsons**, найбільша сензаційна новість американська, переходить границі можливости. 2) Загадка XX століття **E-verhart**, король обручів. 3) **Miss Katharina Bartho**, prima balerina театру „Metropolitan Opera House“ в Новім Йорку. 4) **Las Estrelas**, іспанські дансерки. 5) **Miss Saida**, воздушна артистка. 6) **Petra Pultera**, ексцентрична субретка. 7) **The Zolar's**, ексцентричні акробати в продукциях ніколи не виджених. 8) **Les Mistrel Parisien**, парискі співачки уличні. 9) **La Belle Haller**, найзнаменитша данська субретка. 10) **Синобороди**, найбільший та найгарніший образ американського біоскопу!

Що дня о 8. год. вечером велике представлень. В неділю і свята два представлень. Що пятниці **High-Life** представлень. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.

Лев Лолатинський.

Беата і Гальшка

трагедія з другої половини XVI віку в 5 актах.
Ціна 1 к.

Ще в р. 1891. прихильно оцінена референтом кравого драматичного конкурсу, др. Евг. Олесницьким, а відтак перероблена наново, ся драма відзначає ся скондензованою акцією, трогачими сценами і вірними характерами на тлі історичного кольориту. Тому і в читаню не тратить свого вражіння.

Набути можна в Ставропільській книгарні у Львові.

МУРОВАНІЙ ДІМ

з офіцинами, садом і огородом
в **БЕРЕЖАНАХ** (ч. 4. побіч ставу)
продам **сейчас за 4.000 зр.**
Зголошення приймає Редакция «Руслана».

Вже вийшов

Альманах руско-українських богословів.
Прехороше видане на веліновім папері стоїть лише 3 корон.
Чистий зиск призначений на запомоговий фонд академиків.
Замовлення приймає п. З. Сушко, Львів, Ринок ч. 10. П. п. і друкарня п. Вл. Шийковського, Львів, Коперника ч. 5. — Також книгарня Тов. Наук. ім. Шевченка, Львів, Чарneckого ч. 26.

„ТОВАРИШ“

ілюстрований календар на 1902. рік.

Ціна 1 кор. без пересилки поштової; з пересилкою о 10 сот. більше.

Замовляти у Сеня Горука у Львові, площа Домбровського ч. 1.
«ТОВАРИШ» можна набувати також у всіх Філіях «Народної Торговлі».

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує > продає
всіякі
папери цінні
і **МОНЕТИ**

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1901.
(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

отїзд		Поїзд	
осп.	особ.	осп.	особ.
до Львова		зі Львова	
проходить о годині		відходить о годині	
6:10	з Кракова, Берліна, Рудави, Відня	6:25	до Станиславова, Пидвисокого, Потуптор
6:20	з Чернівців, Іцкан, Гал. зал. Гуситина	6:30	до Пидволочиск (Київа) Бродів дв. головний
6:46	з Брухонич, шод. від 16. мая до 15. вер. як в Янова	6:43	дв. Підзамче
7:45		6:55	до Лавочного (Муляча, Пешту) Борислава
7:40	з Тернопольа, Бродів на дв. Підзамче на дв. головний	8:30	8:40
8:00		2:55	до Кракова (Відня, Варшави), Берліна
8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Слюка	9:00	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер. до Янова
8:15	з Сокаля, Рави рускої	9:15	
8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берліна	9:25	до Пидволочиск, Бродів, Гуситина дв. Підзамче
11:45	з Ряшова, Любачова, Самбора	9:42	дв. гол.
11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потуптор)	10:20	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова
12:55	з Янова	10:25	до Чернівців
1:10	зі Скольного, Калуша, Хирова з Лавочного від 1. черн. до 15. вер.	1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня з неділі і свята
3:14	з Брухонич (16. мая до 15. вер. в нед. і св. з Самбора, Борислава, Стрия	2:15	до Брухонич від 16. мая до 16. вересня в неділі і свята
4:40	з Пидволочиск (Київа) Бродів на дв. Підзамче	3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
5:11		3:15	до Янова шоденно від 16. мая до 30. вер.
5:35		3:26	до Брухонич шод. від 16. мая до 15. вер.
5:50	з Кракова	3:30	до Рупева, Хирова, Любачова
5:40	з Чернівців, Іцкан		
6:00	з Сокаля, Белзця і Любачова		
ніч		ніч	
7:36	з Брухонич (16. мая до 15. вер. в нед. і св.)	12:45	6:10
8:50	з Брухонич від 16. мая до 15. вересня шод.	6:20	до Станиславова
9:41	з Янова від 1. мая до 15. вер. шоденно	6:30	з Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
9:20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. павт. 1902 шоденно
8:40	9:50	6:35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова
2:31	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Роздадова	7:10	до Тернопольа, Бродів дворець головний дворець Підзамче
12:15	9:40	7:22	до Сокаля і Рави рускої
	з Чернівців, Букарешту,	7:25	до Брухонич (16. мая до 16. вер. в нед. і св.)
	10:20	7:52	до Янова від 1. мая до 15. вересня
	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша	9:30	до Чернівців і Іцкан
	з Пидволочиск (Київа), Бродів на дв. Підзамче на дв. голов.	10:30	до Кракова, Відня, Варшави
	3:12	11:00	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора
	з Пидволочиск Копичиньєв за дв. Підзамче на дворець головний	11:10	до Пидволочиск, Бродів дв. голов. дв. Підзамче
	3:35	11:32	дв. Підзамче
		4:15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора
		4:45	до Брухонич від 16. мая до 15. вер. шод.

ЗАМІТКА: Пасажири числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
Час середно-європейский рівнять ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівского. — В місті выдають білети їзди: Звичайні білети агенція часосисей Ст. І. Соколовского в пасажи Гавсмала ч. 9. від 7. год. рано до 8. вечером, а білети аичайні і всіякі інші, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красиньч ч. 5. в подвір'ю, сходи II, двері ч. 52) в урядових годинах (8—3 а в свята 9—12).